

NHỮNG YÊU CẦU VỀ SỬ DỤNG TIẾNG VIỆT

(Tiếp theo)

(1 tiết)

I – MỤC TIÊU CẦN ĐẠT

Giúp HS :

– Nắm được yêu cầu về các mặt từ ngữ, ngữ pháp và phong cách chức năng ngôn ngữ trong khi sử dụng tiếng Việt.

– Biết vận dụng những hiểu biết trên vào đọc - hiểu văn bản và làm văn.

II – TIẾN TRÌNH TỔ CHỨC DẠY HỌC

1. Những nội dung có tính lí thuyết ở bài này là sự tiếp nối những nội dung ở tiết trước. GV chỉ cần lên lớp theo trình tự các đề mục trong bài ở SGK.

2. Gợi ý giải bài tập

Bài tập 1. Tra *Từ điển tiếng Việt*⁽¹⁾, ta có :

bán : đổi vật (thường là hàng hoá) lấy tiền.

mua : đổi tiền lấy vật (thường là hàng hoá).

Từ đó có thể thấy **bán** và **mua** trong (b) khác **bán**, **mua** trong (a) ở nét nghĩa liên quan tới tiền (không có nét nghĩa lấy tiền hay đổi tiền).

Bài tập 2. Có thể coi từ **ăn** và từ **đớp** trong hai ví dụ được dẫn có quan hệ đồng nghĩa (tự cho vào cơ thể thức nuôi sống). Nhưng từ **đớp** so với từ **ăn** có nét nghĩa khác, đó là nét nghĩa "há miệng ngoạm nhanh lấy".

Bài tập 3. Nếu coi **một bát cơm** là một cụm danh từ đầy đủ thì ở câu được dẫn làm ví dụ có sự rút gọn cụm danh từ.

Ba bát < *ba bát cơm*

Hai < *hai bát cơm*

Một < *một bát cơm*.

Bài tập 4. HS tự làm bài ở nhà. Ở lớp, GV chủ động chọn bài của một HS nào đó, để HS ấy đọc từng câu cho cả lớp cùng đánh giá.

(1) Hoàng Phê (Chủ biên), NXB Khoa học xã hội, H., 1988.